

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2625

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de studiefinanciering in combinatie met een WIJ-uitkering* (ingezonden 4 mei 2011).

Antwoord van staatssecretaris **De Krom** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 24 mei 2011).

Vraag 1

Weet u dat de gemeente Heerhugowaard een broer van een WIJ-gerechtigde¹ verplicht om een maximale lening af te sluiten bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), omdat zij een gezamenlijke huishouding voeren? Op basis van welke wetsartikelen en jurisprudentie kan een gemeente een broer van een WIJ-gerechtigde verplichten om zich voor het levensonderhoud van zijn broer in de schulden te steken?

Antwoord 1

De verantwoordelijkheid voor individuele gevallen ligt bij de betreffende gemeente. Uw vraag beantwoord ik dan ook in algemene zin. Wanneer personen een gezamenlijke huishouding in de zin van artikel 3, derde lid Wet investeren in jongeren (WIJ) voeren worden zij gelijkgesteld met gehuwden op grond van het tweede lid van datzelfde artikel. Dan wordt het inkomen en het vermogen van beide partners bij het bepalen van het recht op en de hoogte van de inkomensvoorziening in aanmerking genomen. Ook inkomen uit studiefinanciering wordt meegenomen, maar alleen voor het deel dat bedoeld is om te kunnen voorzien in de kosten van levensonderhoud. De normbedragen hiervoor zijn vastgesteld in artikel 7 (WIJ) jo artikel 33 Wet werk en bijstand (WWB). Het betreft voor thuiswonende studerende € 310,23 per maand en voor uitwonende studerende € 557,27 per maand. Gemeenten zijn verplicht om deze bedragen bij de bepaling van het recht op en de hoogte van de inkomensvoorziening in aanmerking te nemen. Niet van belang is of en op welke wijze de studerende zijn aanspraken op studiefinanciering te gelde maakt². Het bedrag dat de studerende kan bijlenen wordt beschouwd als inkomensbestanddeel waarover redelijkerwijs beschikt kan worden³. Het afsluiten van een lening is een keus van de student en geen verplichting op grond van de wet.

¹ WIJ: Wet investeren in jongeren.

² CRvB 28 juni 2005, nr. 03/4704 NABW, RSV 2005/264.

³ CRvB 27 maart 2007, 06/19780 WWB, LJN BA1880, USZ 2007/165.

Vraag 2

Vindt u het een wenselijke situatie dat een broer van een WIJ-gerechtigde wordt verplicht om zich voor het levensonderhoud van zijn broer in de schulden te steken, omdat zij een gezamenlijke huishouding voeren? Zo ja, hoe verhoudt dat zich tot uw doelstelling om het aantal mensen met schulden tegen te gaan? Zo nee, wat gaat u doen om dit te stoppen?

Antwoord 2

De WIJ is voor jongeren tot 27 jaar het laatste vangnet van de sociale zekerheid, net zoals de WWB dat is voor burgers van 27 jaar en ouder. Hierdoor staat in de WIJ, net als in de WWB, de eigen verantwoordelijkheid van de jongere centraal om alles te doen wat nodig en mogelijk is om in het eigen bestaan te voorzien. Het complementaire karakter van de inkomensvoorziening brengt mee dat deze altijd aanvullend is op de eigen middelen. Hieruit volgt dat in beginsel alle middelen van de WIJ-gerechtigde en zijn partner meetellen bij het vaststellen van het recht op en de hoogte van de uitkering, met inachtneming van hetgeen is gesteld in het antwoord op vraag 1 met betrekking tot het inkomen uit studiefinanciering. De inkomensvoorziening vult de eigen inkomsten aan tot het niveau van het van toepassing zijnde sociaal minimum.

Vraag 3

Is het ook mogelijk dat een familielid van een WWB-gerechtigde⁴ verplicht wordt om een maximale lening af te sluiten bij de DUO omdat zij een gezamenlijke huishouding voeren? Zo ja, op basis van welke wetsartikelen?

Antwoord 3

Zie het antwoord op vraag 1.

Vraag 4

Hoeveel familieleden die een gezamenlijke huishouding voeren met een WIJ-gerechtigde worden door gemeenten verplicht om zich bij de DUO in de schulden te steken om in het levensonderhoud te voorzien van de WIJ-gerechtigde?

Antwoord 4

Het is mij niet bekend hoeveel WIJ-gerechtigden een gezamenlijke huishouding voeren met een familielid dat recht heeft op studiefinanciering.

Vraag 5

Is de studielening van de DUO primair bedoeld om uitkeringsgerechtigde familieleden te ondersteunen in hun middelen van bestaan? Zo nee, wat is wel de primaire doelstelling van de studielening? Zo ja, waar en wanneer is dat vastgelegd?

Antwoord 5

Doel van de Wet studiefinanciering 2000 is het waarborgen van de financiële toegankelijkheid tot het onderwijs. De overheid biedt daartoe studerende een basisbeurs, een reisvoorziening, eventueel een aanvullende beurs en de mogelijkheid om een studielening af te sluiten. Daarin wordt rekening gehouden met de woonsituatie van de studerende (uit- of thuiswonend) en de schoolsoort (middelbaar beroeps onderwijs (mbo) of hoger onderwijs (ho)). Het complementaire karakter van de WWB/WIJ brengt mee dat een ruime definitie van het begrip middelen wordt gehanteerd. Dit uitgangspunt wordt geëxpliciteerd door te bepalen dat alle vermogens- en inkomensbestanddelen tot de middelen worden gerekend. Daarbij is, gelet op het beginsel van de eigen verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan, tevens aangegeven dat naast de middelen waarover de belanghebbende feitelijk de beschikking heeft, mede in aanmerking dienen te worden genomen de middelen, waarover hij redelijkerwijs kan beschikken. Dit brengt met zich mee dat de WWB/WIJ rekening houdt met het normbedrag voor levensonderhoud dat in de studiefinanciering is begrepen.

⁴ WWB: Wet werk en bijstand.